

Сергій О. Гайдай

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання
економіки

ORCID ID: 0009-0005-9562-9139

РЕГУЛЯТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Страховий ринок є важливою складовою фінансової системи держави, оскільки забезпечує управління ризиками, захист майнових інтересів економічних суб'єктів та сприяє перерозподілу фінансових ресурсів. В умовах воєнних викликів, макроекономічної нестабільності та активної цифровізації особливого значення набуває забезпечення належного рівня його безпеки. Поширення цифрових технологій, розвиток InsurTech-рішень, використання штучного інтелекту, цифрових платформ та хмарних сервісів створюють нові можливості для розвитку страхування, але водночас формують додаткові ризики для учасників ринку.

У статті досліджено регулятивні інструменти забезпечення безпеки страхового ринку України в умовах цифровізації. Систематизовано основні загрози його функціонуванню та встановлено, що на фінансову безпеку страхового ринку впливають макроекономічні, воєнно-політичні, фінансові, інституційно-регуляторні, операційні, репутаційні, цифрові та кібернетичні ризики. Узагальнено підходи до класифікації регулятивних методів та виокремлено основні інструменти забезпечення безпеки страхового ринку.

Проаналізовано сучасну систему вимог до платоспроможності та інвестиційної діяльності страховиків і встановлено її відповідність ризик-орієнтованому підходу до регулювання. Обґрунтовано, що поряд із традиційними вимогами до капіталу, активів і страхових резервів дедалі більшого значення набувають питання цифрової стійкості, кібербезпеки та контролю за використанням сучасних цифрових технологій. Визначено, що цифровізація має подвійний вплив на безпеку страхового ринку, поєднуючи переваги підвищення ефективності управління ризиками з появою нових загроз, пов'язаних із кібератаками, витоками даних, цифровим шахрайством та технологічними збоями. Обґрунтовано доцільність інтеграції механізмів управління цифровими ризиками до системи страхового нагляду.

Ключові слова: страховий ринок; фінансова безпека; безпека страхового ринку; цифровізація; регулятивні інструменти; методи регулювання.